

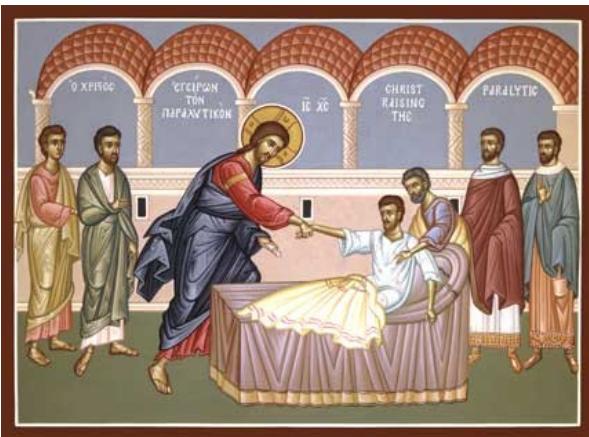

GLASUL DOMNULUI

Numărul 2 (2014), Duminica Sfântului Grigorie Palama

“Iată stau la ușă și bat. De va auzi cineva glasul Meu și va deschide,
voi intra la el, și voi cina cu el și el cu Mine” (Apocalipsa 3, 20)

*Evanghelia: Marcu 2, 1-12**

An vremea aceea, Iisus a intrat iarăși în Capernaum și s'a auzit că este acasă. Își s-au adunat atât de mulți, încât nu mai era loc nici înaintea ușii; și le grăia lor Cuvântul. Și au venit la El aducându-l un slăbănonog pe care-l purtau patru înși. Și neputând ei să se apropiie de El din pricina mulțimii, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și, prin spărtură, au lăsat în jos patul pe care zacea slăbănonogul. Și văzând Iisus credința lor, i-a zis slăbănonogului: „Fiule, iertate fie păcatele tale!”

Și erau acolo unii dintre căturari, care ședeau și cugetau în inimile lor: „Pentru ce vorbește acesta astfel? El blasfemiază. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?” Și îndată cunoscând Iisus cu Duhul Său că aşa cugetau ei în sinea lor, le-a zis: „De ce cugetați acestea în inimile voastre? Ce este mai lesne, a-i zice slăbănonogului: Iertate fie-ți păcatele!, sau a-i zice: Ridică-te, ia-ți patul și umblă! Dar ca să știți că putere are Fiul Omului să ierte păcatele pe pământ – i-a zis slăbănonogului –: ție-ți spun: Ridică-te, ia-ți patul și mergi la casa ta!” Și el de'ndată s'a ridicat și, luându-și patul, a ieșit afară de față cu toți, încât toți erau uimiți și-L slăveau pe Dumnezeu, zicând: „Asemenea lucruri niciodată n'am văzut”.

*Texte preluate din Biblia, ediția jubiliară a Sfântului Sinod, 2000 (citată pe scurt: Biblia Bartolomeu)

Predică la Duminica a II-a a Sfântului și Marelui Post (a Sfântului Grigorie Palama)

Părintele Petroniu Tănase

După popasul din Duminica Ortodoxiei, săptămâna a doua urmează cu rânduiala obișnuită. Totuși sfintele slujbe, cântările și citirile de la utrenie și vecernie, îmbărbătându-ne în ostenelile duhovnicești, în fiecare săptămână stăruie asupra unei teme deosebite. În săptămâna aceasta ni se pun înainte pilde din Vechiul Testament.

Duminica de încununare a săptămânii este încinată marelui Arhiepiscop al Tesalonicului, Sf. Grigore Palama, apărătorul și teologul luminii celei dumnezeiești, pe care văzând-o ucenicii pe Tabor, la Schimbarea Domnului la Față, n'ar fi mai vrut să se lipsească de ea și au zis: "Doamne, bine este nouă aicea!".

Dumnezeu este lumină; "Eu sunt Lumina lumii", zice Domnul (Ioan 8, 12), iar Biserica mărturisește: "Lumină este Tatăl, lumină Fiul, lumină și Duhul Sfânt" (Slujba Cincizecimii). Tatăl S'a arătat în rugul aprins de pe Horeb și în norul luminos, Fiul mai strălucit ca soarele pe Tabor, iar Duhul în chip de limbi de foc la Cincizecime. Lumina este slava Dumnezeirii, slava zilei celei neînsemnate, în care se vor desfăta veșnic în cer sfintii, care "vor străluci ca soarele", căci lumina este slava vieții veșnice.

De această lumină însă, se pot împărtăși oamenii, pe cât este cu putință, încă fiind în trup. Au văzut-o cu ochii trupești ucenicii pe Tabor și mulți Cuvioși ai Patericului au fost văzuți încorajați de lumină sau aprinși ca focul. Cuviosul Pavel din Latro a fost văzut tot foc și mantia sa ca o flacără mare, iar degetele mâinilor înăltate în rugăciune, ca niște făclii aprinse; Sf. Grigorie Decapolitul adesea era văzut de ucenicul său luminos ca soarele, iar din gură ieșea foc când vorbea. Mai aproape de vremea noastră, Sf. Serafim de Sarov s'a arătat prietenului său, credinciosului Motovilov, luminos ca soarele, iar Cuviosul Marchian, închisul de la Pecerska, în vremea nopții strălucea ca o lumină dumnezeiască, încât niciodată nu aprindea lumânare în chilie, căci putea citi la acea lumină. Si viețile sfintilor sunt pline de acest fel de pilde. Dar pentru a se învrednici de această strălucire, omul trebuie să se pregătească cu multă osteneală, precum lămurește Sf. Grigorie Decapolitul pe ucenicul său. "Și tu, fiule, zice el, dacă te vei nevoi să te curățești pe tine de patimile trupului și ale sufletului și dacă vei tăia cu sabia Duhului spinii patimilor și dacă te vei ruga cu

dinadinsul lui Dumnezeu, ca El Însuși să le dezrădăcineze cu focul cel dumnezeiesc și să înmulțească în sufletul tău rodirea faptelor bune, atunci și tu te vei face lăcaș curat al lui Dumnezeu și cuvintele tale vor străluci“

Lucrul este firesc în stadiul cel duhovnicesc. Așa cum toate lucrurile, prin foc se prefac în lumină: și apa, și lemnul și fierul etc. și cu cât focul este mai tare și lumina este mai puternică, tot aşa și omul, prin focul credinței, al nevoițelor duhovnicești, prin rugăciune, curățire de patimi și lucrarea virtuților, se face tot mai străveziu și lasă să se vadă în afară lumina harului care sălăsluiește într'însul de la Botez. Lumânarea pe care o pune credinciosul în sfeșnic, untdelemnul pe care îl pune în candelă, arată și acest lucru: că omul poate și trebuie să se prefacă în lumină, așa cum se preface ceara din lumânare și untdelemnul din candelă. “Eu sunt Lumina lumii” zice Domnul apoi le spune și uceniciilor: “Voi sunteți lumina lumii”, arătându-ne că numai aprinzându-ne din Lumina - Hristos, ne prefacem în lumină.

Calea luminii este deschisă tuturor credincioșilor, dar precum ne-au arătat și pildele de mai sus, de ea s'au învrednicit mai ales cuvioșii cei mari și pustnicii cei retrăși de lume, trăind în sfânta isihie, prin despătimire totală, prin îndeletnicirea cu vederile cele dumnezeiești și prin neîncetata lucrare a sfintei trezvii și rugăciunea minții în inimă, pecetluită cu preadulcele nume al Domnului Hristos: “Doamne lisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul!”. Săvârșită cu ascuțită trezvie, cu adunarea minții în inimă, cu credință neîndoielnică, cu dragoste aprinsă către Domnul și cu sfântă evlavie, această rugăciune curăță pe om de toată materia cea vrescuroasă a patimilor, îl face străbătut de Duh și luminos, și-l învrednicește să vadă Lumina Dumnezeirii încă în trup fiind, ca o arvnă a vieții celei fericite și veșnice.

Dacă harul de a străluci în această viață îl dăruiește Dumnezeu numai aleșilor Săi, apoi strălucirea veacului viitor, unde “dreptii vor străluci ca soarele” este hărăzită tuturor celor măntuiți. Spre aceasta ne pregătesc și nevoițele Sfântului Post. Cu adevărat, “minunată este această vreme a postului”, precum zice cântarea. În duminica trecută ne-am închinat chipurilor celor frumoase ale sfintilor și ne-am aprins cu dorul de a-i urma și a ne asemăna lor; în aceasta ne-am ridicat și mai sus: ne-am urcat pe Taborul cel luminos și ne-am învățat lucrarea cea de taină a sfintei rugăciuni, ca întru lumina Domnului să vedem și noi lumină. Ca să ne aprindă și mai mult dorirea de a ne sui în muntele Domnului, Biserică să împodobit cu tot ce are mai de preț în aceste zile: cu sfintele icoane, cu rugăciunea cea de taină și să a înveșmântat cu lumina cea neînserată. “Doamne, bine este aici!”

Vitamine duhovnicești

Despre lumina dumnezeiască

Sfântul Grigorie Palama

"Cei care nu cred că Dumnezeu poate fi văzut ca o lumină mai presus de lumină, pentru că nu au experiat și nu au vazut cele dumnezeiești, ci afirmă că poate fi contemplat doar în chip rațional, se aseamănă cu orbii, care simțind numai căldura soarelui, nu cred celor cu vedere, atunci când spun că soarele este și luminos. Dacă încearcă orbii să învețe pe cei ce văd că soarele - cel mai luminos dintre toate cele care țin de lumea astă - nu e lumina, se fac de râsul celor care au vedere; la fel, cei care fac același lucru privitor la Soarele dreptății, care e deasupra tuturor, vor fi de plâns nu numai de cei ce văd duhovnicește, ci și de cei ce îi cred pe cei ce văd" .

(sursa: "Despre lumină și luminarea duhovnicească",
Sibiu, 1938, pp. XXI-XXII)

"Lumina care luminează cu adevărat pe îngeri și pe oameni asemenea îngerilor este Însuși Dumnezeu, Care, fiind cu adevărat lumina negrăită, Se arată că lumină și îi face lumină pe cei curați cu inima. De aceea se și numește El lumină, nu numai ca Cel ce alungă neștiinta, ci și ca Cel ce e strălucirea sufletelor".

(sursa: "Despre lumină și luminarea duhovnicească",
Sibiu, 1938, pp. XXXXVIII)